

### บทคัดย่อ

**ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ :** พื้นที่ล่อแหลมต่อการเกิดไฟป่าในอุทบานแห่งชาติอุรัณ  
จังหวัดกาญจนบุรี

**ชื่อผู้เขียน :** นายนาันต์ ปานมน  
**ชื่อปริญญา :** วิทยาศาสตร์ครมหานบันฑิต  
**สาขาวิชา :** ภูมิศาสตร์  
**ปีการศึกษา :** 2544

**คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :**

- |                           |               |
|---------------------------|---------------|
| 1. ผศ. ชูศักดิ์ คงคานนท์  | ประธานกรรมการ |
| 2. รศ. ปานทิพย์ อัมโนวนิช |               |
| 3. นายอภินันท์ ปลดเปลี่ยน |               |

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการเกิดไฟป่าบริเวณอุทบานแห่งชาติอุรัณ (2) เพื่อประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ในการกำหนดพื้นที่ที่ล่อแหลมต่อการเกิดไฟป่าในอุทบานแห่งชาติอุรัณ และดำเนินการจัดทำแผนที่แสดงพื้นที่ล่อแหลมต่อการเกิดไฟป่าในพื้นที่ ทั้งนี้เพื่อจะได้หาแนวทางและมาตรการในการวางแผนการจัดการไฟป่าในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ ในการศึกษาได้กำหนดปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเกิดไฟป่า ซึ่งประกอบด้วย ความชื้นของเชื้อเพลิง ความชื้นสัมพัทธ์ ความลาดชันของพื้นที่ ระดับความสูงของพื้นที่ อุณหภูมิ และความเร็วลม และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วย โปรแกรม SPSS โดยใช้การวิเคราะห์แบบการทดสอบพหุคุณ เพื่อหาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดไฟป่า และนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์ร่วมกับการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ในการกำหนดพื้นที่ล่อแหลมต่อการเกิดไฟป่า

T 129631

ผลการศึกษาปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่ออัตราการลุกลามของไฟป่าที่ส่งผลโดยตรงต่อพื้นที่ที่ถูกไฟไหม้ พบว่า ความลาดชันของพื้นที่ อุณหภูมิ และความเร็วลม มีผลในเชิงบวกค่อนข้างสูงกับอัตราการลุกลามของไฟ ส่วนปัจจัยด้านความชื้นของเชือเพลิง จะส่งผลในเชิงลบ โดยมีความลาดชันของพื้นที่เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุดต่ออัตราการลุกลามของไฟอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และจากการศึกษาสามารถจัดระดับพื้นที่ล้อแหลมต่อการเกิดไฟ เป็น 3 ระดับ คือ พื้นที่ที่ล้อแหลมมาก จะอยู่บริเวณรอบอุทยานด้านทิศตะวันออก ทิศใต้ และทิศตะวันตก พื้นที่ล้อแหลมปานกลาง จะว่าอยู่ด้านจากพื้นที่ล้อแหลมนากเข้าไปด้านในพื้นที่ และพื้นที่ล้อแหลมน้อย จะครอบคลุมพื้นที่ตอนกลางอุทยาน

**ABSTRACT**

**Thesis Title** : Forest Fire Sensitive Area in Erawan National Park,  
Changwat Kanchanaburi

**Student's Name** : Mr. Manus Panmon

**Degree Sought** : Master of Science

**Major** : Geography

**Academic Year** : 2001

**Advisory Committee** :

- |                                    |             |
|------------------------------------|-------------|
| 1. Asst. Prof. Chusak Kongkanond   | Chairperson |
| 2. Assoc. Prof. Pantip Uttanavanit |             |
| 3. Mr. Apinun Ploadpliew           |             |

The research was aimed at studying the environmental factors affecting forest fire behaviors in Erawan National Park and applying the Geographic Information System to the assessment of forest fire sensitive areas in order to produce a forest fire risk map, which could be advantageous to more effective planning of the forest fire management in the area. The environment factors studied were fuel moisture, relative humidity, temperature, slope, elevation, and wind velocity. These elements were first analyzed by the SPSS program in terms of Multiple Regression Analysis to identify the specific factors contributing to forest fire. These factors were then analyzed using GIS in order to determine the areas sensitive to forest fire.

The study showed that slope, temperature as well as wind velocity had the positive influence on the rate of fire spread, whereas fuel moisture showed the negative effect.

TE 129631

However, slope was the only significant factor at 0.01 confidential level. Finally, forest fire sensitive areas can be mapped and classified into 3 levels. The highest sensitive areas were located in the eastern, southern and western boundary of Erawan National Park, the moderate sensitive areas next to the highest sensitive areas on the inside and the lowest sensitive areas in the middle of the Park.